

సీతాం ప్రదక్షిణం కృత్వా ప్రణతః పార్శ్వత స్థితః |
 హర్షేణ మహతా యుక్త స్సీతాదర్శనజేన సః || 72

హృదయేన గతో రామం శరీరేణ తు విష్ణితః || 73

మణివర ముపగృహ్య తం మహార్థం
 జనక నృపాత్మజయా ధృతం ప్రభావాత్ |
 గిరిరివ పవనావధూతముక్తః
 సుఖితమనాః ప్రతిసంక్రమం ప్రపేదే || 74

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్తికాయాం
 సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే అష్టత్రింశ స్సర్గః

Q

ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||
 ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైనం జహి రావణిమ్ ||

అథ ఏకోన చత్వారింశ స్సర్గః

సీతయా హనుమత్ప్రస్థానాయ అనుజ్ఞానమ్

మణిం దత్వా తత స్సీతా హనుమంత మథా బ్రవీత్ |
 అభిజ్ఞాన మభిజ్ఞాత మేత ద్రామస్య తత్త్వతః || 1

మణిం తు దృష్ట్వా రామో వై త్రయాణాం సంస్మరిష్యతి |
 వీరో జనన్యా మమ చ రాజ్ఞో దశరథస్య చ || 2

స భూయ స్త్వం సముత్సాహే చోదితో హరిసత్తమ! |
 అస్మిన్ కార్యసమారంభే ప్రచింతయ యదుత్తరమ్ || 3

త్వ మస్మిన్ కార్య నిర్యోగే ప్రమాణం హరిసత్తమ! |
 హనుమన్ యత్న మాస్థాయ దుఃఖక్షయకరో భవ || 4

తస్య చింతయతో యతో దుఃఖక్షయకరో భవేత్ |
 స తథేతి ప్రతిజ్ఞాయ మారుతి ర్భీమవిక్రమః || 5

శిరసావంద్య వైదేహీం గమనాయో పచక్రమే |
 జ్ఞాత్వా సంప్రస్థితం దేవీ వానరం మారుతాత్మజమ్ || 6

బాష్పగద్గదయా వాచా మైథిలీ వాక్య మబ్రవీత్ |
 కుశలం హనుమన్! బ్రూయా స్సహితౌ రామలక్ష్మణౌ || 7

సుగ్రీవం చ సహామాత్యం వృద్ధాన్ సర్వాం శ్చ వానరాన్ |
 బ్రూయా స్త్వం వానరశ్రేష్ఠ! కుశలం ధర్మసంహితమ్ || 8

యథా స చ మహాబాహు రాం తారయతి రాఘవః |
 అస్మా ద్దుఃఖాంబుసంరోధాత్ త్వం సమాధాతు మర్హసి || 9

జీవంతీం మాం యథా రామ స్సంభావయతి కీర్తిమాన్ |
 తత్ తథా హనుమన్ వాచ్యం వాచా ధర్మ మవాప్నుహి || 10

నిత్య ముత్సాహాయుక్తా శ్చ వాచ శ్శుత్యా త్వయేరితాః |
 వర్ధిష్యతే దాశరథేః పౌరుషం మదవాప్తయే || 11

మత్సందేశయుతా వాచ స్త్వత్త శ్శుత్యైవ రాఘవః |
 పరాక్రమవిధిం వీరో విధివత్ సంవిధాస్యతి || 12

సీతాయా వచనం శ్రుత్వా హనుమాన్ మారుతాత్మజః |
 శిరస్యంజలి మాధాయ వాక్య ముత్తర మబ్రవీత్ || 13

క్షిప్ర మేష్యతి కాకుత్స్థో హర్యక్షప్రవరై ర్వృతః |
 యస్తే యుధి విజిత్యారీన్ శోకం వ్యపనయిష్యతి || 14

న హి పశ్యామి మర్త్యేషు నాసురేషు సురేషు వా |
 య స్తస్య క్షిపతో బాణాన్ స్థాతు ముత్సహతేఽగ్రతః || 15

సీతయా హనుమత్ప్రస్థానాయ అనుజ్ఞానమ్

అప్యర్క మపి పర్జన్య మపి వైవస్వతం యమమ్ |
స హి సోఢుం రణే శక్త స్తవ హేతో ర్విశేషతః || 16

స హి సాగరపర్యంతాం మహీం శాసితు మీహతే |
త్వన్నిమితో హి రామస్య జయో జనకనందిని! || 17

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా సమ్యక్ సత్యం సుభాషితమ్ |
జానకీ బహుమేనేఽథ వచనం చేద మబ్రవీత్ || 18

తత స్తం ప్రస్థితం సీతా వీక్షమాణా పునః పునః |
భర్తృస్నేహాన్వితం వాక్యం సౌహార్దా దనుమానయత్ || 19

యది వా మన్యసే వీర! వసైకాహ మరిందమ! |
కస్మింశ్చిత్ సంవృతే దేశే విశ్రాంత శ్లోష్వ గమిష్యతి || 20

మమ చేదల్పభాగ్యాయా స్సాన్నిధ్యాత్ తవ వానర! |
అస్య శోకస్య మహతో ముహూర్తం మోక్షణం భవేత్ || 21

గతే హి హరిశార్దూల! పున రాగమనాయ తు |
ప్రాణానామపి సందేహో మమ స్యాన్నాత్ర సంశయః || 22

తవాదర్శనజ శ్లోకో భూయో మాం పరితాపయేత్ |
దుఃఖా ద్దుఃఖ పరామృష్టాం దీపయన్నివ వానర || 23

అయం చ వీర! సందేహ స్తిప్థతీవ మమాగ్రతః |
సుమహాన్ త్వత్ సహాయేషు హర్యుక్తేషు హరీశ్వర! || 24

కథం ను ఖలు దుష్పారం తరిష్యంతి మహోదధిమ్ |
తాని హర్యుక్త సైన్యాని తౌ వా నరవరాత్మజౌ || 25

త్రయాణా మేవ భూతానాం సాగర స్యాస్య అంఘనే |
 శక్తి స్యా ద్ద్వైవతేయస్య తవ వా మారుతస్య వా || 26

తదస్మిన్ కార్యనిర్వోగే వీరైవం దురతిక్రమే |
 కిం షశ్యసి సమాధానం త్వం హి కార్యవిదాం వరః || 27

కామ మస్య త్వ మేవైకః కార్యస్య పరిసాధనే |
 పర్యాప్తః పరవీరఘ్న! యశస్యస్తే ఫలోదయః || 28

హనుమతా సీతాసమాశ్వాసనమ్

బలై స్సమగైః ర్యది మాం రావణం జిత్వ సంయుగే |
 విజయీ స్వపురీం యాయాత్ తత్తు మే స్యా ద్యశస్కరమ్ || 29

శరై స్తు సంకులాం కృత్వా అంకాం పరబలార్దనః |
 మాం నయే ద్యది కాకుత్స్థః తత్తస్య సదృశం భవేత్ || 30

తద్యథా తస్య విక్రాంత మనురూపం మహాత్మనః |
 భవే దాహవశూరస్య తథా త్వ ముపపాదయ || 31

తదర్థోపహితం వాక్యం సహితం హేతుసంహితమ్ |
 నిశమ్య హనుమాన్ శేషం వాక్యముత్తర మబ్రవీత్ || 32

దేవి! హర్యుక్తసైన్యానా మీశ్వరః ప్లవతాం వరః |
 సుగ్రీవ స్సత్త్వసంపన్న స్తవార్థే కృతనిశ్చయః || 33

స వానర సహస్రాణాం కోటీభి రభిసంవృతః |
 క్షిప్ర మేష్యతి వైదేహి! రాక్షసానాం నిబర్హణః || 34

తస్య విక్రమసంపన్నా స్సత్త్వవంతో మహాబలాః |
 మన స్సంకల్పసంపాతా నిదేశే హరయ స్థితాః || 35

యేషాం నోపరి నాధస్తా న్నతిర్యక్ సజ్జతే గతిః |
 న చ కర్మసు సీదంతి మహత్స్వమితతేజసః || 36

అసకృత్తైర్మహోత్సాహై స్ససాగరధరా ధరా |
 ప్రదక్షిణీకృతా భూమి ర్వాయుమార్గానుసారిభిః || 37

మద్విశిష్టా శ్చ తుల్యా శ్చ సంతి తత్ర వనౌకసః |
 మత్తః ప్రత్యవరః కశ్చి న్నాస్తి సుగ్రీవసన్నిధౌ || 38

అహం తావ దిహ ప్రాప్తః కిం పున స్తే మహాబలాః |
 న హి ప్రకృష్టాః ప్రేష్యంతే ప్రేష్యంతే హీతరే జనాః || 39

తదలం పరితాపేన దేవి! శోకో వ్యపైతు తే |
 ఏకోత్పాతేన తే లంకా మేష్యంతి హరియూధపాః || 40

మమ పృష్ఠగతౌ తౌ చ చంద్రసూర్యా వివోదితౌ |
 త్వత్సకాశం మహాసత్త్వా నృసింహావాగమిష్యతః || 41

తౌ హి వీరౌ నరవరౌ సహితౌ రామలక్ష్మణౌ |
 ఆగమ్య నగరీం లంకాం సాయుకై ర్విధమిష్యతః || 42

సగణం రావణం హత్వా రాఘవో రఘునందనః |
 త్వా మాదాయ వారారోహే! స్వపురం ప్రతియాస్యతి || 43

తదాశ్వసిహి భ్రదం తే భవ త్వం కాలక్షాంక్షిణీ |
 న చిరాద్ధ్యక్ష్యసే రామం ప్రజ్వలంత మివానలమ్ || 44

నిహతే రాక్షసేంద్రేఽస్మిన్ సపుత్రామాత్యబాంధవే |
 త్వం సమేష్యసి రామేణ శశాంకేనేవ రోహిణీ || 45

క్షిప్రం త్వం దేవి! శోకస్య పారం యాస్యసి మైథిలి! |
 రావణం చైవ రామేణ నిహతం ద్రక్ష్యసేఽచిరాత్ || 46

ఏవమాశ్వస్య వైదేహీం హనుమాన్ మారుతాత్మజః |
 గమనాయ మతిం కృత్వా వైదేహీం పున రబ్రవీత్ || 47

తమరిఘ్నం కృతాత్మానం క్షిప్రం ద్రక్ష్యసి రాఘవమ్ |
 లక్ష్మణం చ ధనుష్పాణీం లంకాద్వార ముపస్థితమ్ || 48

నఖదంష్ట్రాయుధాన్ వీరాన్ సింహశార్థాలవిక్రమాన్ |
 వానరాన్ వారణేంద్రాభాన్ క్షిప్రం ద్రక్ష్యసి సంగతాన్ || 49

శైలాంబుద నికాశానాం లంకామలయ సానుషు |
 నర్దతాం కపిముఖ్యానా మార్యే! యూథా న్యనేకశః || 50

స తు మర్మణి ఘోరేణ తాడితో మన్మథేషుణా |
 న శర్మ లభతే రామ స్సింహోర్ధిత ఇవ ద్విషః || 51

మా రుదో దేవి! శోకేన మా భూత్తే మనసోఽప్రియమ్ |
 శచీవ పత్యా శక్రేణ భర్త్యా నాథవతీ హ్యసి || 52

రామా ద్విశిష్టః కోఽన్యోస్తి కశ్చిత్ సౌమిత్రిణా సమః |
 అగ్నిమారుతకల్పా తౌ భ్రాతరౌ తవ సంశ్రయా || 53

నాస్మిం శ్చిరం వత్స్యసి దేవి! దేశే
 రక్షోగణై రధ్యుషితేఽతిరాద్రే |
 న తే చిరా దాగమనం ప్రియస్య
 క్షమస్వ మత్ సంగమకాలమాత్రమ్ || 54

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్రికాయాం
 సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే ఏకోనచత్వారింశ స్సర్గః

ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||
 ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రావణిమ్ ||